

TISKOVÁ ZPRÁVA

Čeští vědci zcela mění pohled na syndrom bílého nosu u evropských netopýrů

Syndrom bílého nosu je nová choroba, která má na svědomí hromadné hynutí severoamerických netopýrů a pravděpodobně bude příčinou úplného vyhynutí některých druhů. Od roku 2006, kdy bylo toto plísňové onemocnění hibernujících netopýrů poprvé popsáno, se k němu upírají zraky mnoha vědců v Severní Americe i v Evropě. Přes intenzivní výzkum je však stále choroba opředena celou řadou nejasností. Panoval všeobecný názor, že na rozdíl od netopýrů v USA a v Kanadě jsou evropští netopýři vůči plísni rezistentní a nehrozí jim tedy žádné nebezpečí. Čeští vědci z Akademie věd ČR, Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně a Masarykovy univerzity v Brně ale po dvouletém náročném terénním výzkumu přišli se zcela novými informacemi.

Prokázali u netopýrů v České republice existenci změn shodných s těmi, které jsou zjišťovány u severoamerických druhů, čímž zcela vyvrátili do té doby obecně tradovaný názor, že v Evropě roste plíseň pouze na povrchu těla netopýrů a nijak jim neškodí. Navíc se vůbec nejedná o ojedinělý jev, protože tyto změny byly zjištěny celkem u 11 druhů zimujících v podzemí, s tím, že u některých z nich bylo při vyšetření zjištěno více než 50 % postižených jedinců. Postižení bylo zaznamenáno u druhů, které volí během zimování v podzemních prostorách odlišné strategie, a rovněž příbuznost nebo nepříbuznost druhů nehraje z hlediska postižení žádnou roli.

Závěrem této studie, jejíž výsledky byly nyní otištěny v prestižním mezinárodním vědeckém časopise PLOS ONE (viz [abstrakt](#)), tedy je, že původce tohoto onemocnění je patogen – generalista, což znamená, že je schopen vyvolat onemocnění u jakéhokoliv zimujícího netopýra. Tím se tedy znovu otvírá otázka možného rizika pro evropské netopýry a současně z toho plyne i nutnost dalšího intenzivního výzkumu tohoto mysteriózního onemocnění.

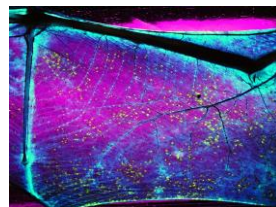
Podrobnější informace: Mgr. Natália Martínková, Ph.D., Ústav biologie obratlovců AV ČR, Brno, mobil: +420 606 124 586, e-mail: martinkova@ivb.cz

Publikace: Zukal J., Bandouchova H., Bartonicka T., Berkova H., Brack V., Brichta J., Dolinay M., Jaron K.S., Kovacova V., Kovarik M., Martínková N., Ondracek K., Rehak Z., Turner G.G., Pikula J. 2014. White-nose syndrome fungus: a generalist pathogen of hibernating bats. PLoS ONE.

<http://www.plosone.org/article/info%3Adoi%2F10.1371%2Fjournal.pone.0097224>

Polovina všech netopýrů velkých (*Myotis myotis*) trpí na jaře syndromem bílého nosu. Často zimují ve skupinách, čímž zvířata šetří energii. Zároveň se mezi nimi ale může šířit plíseň. Foto: Jiří Pikula

Onemocnění syndromem bílého nosu je viditelné pod ultrafialovým světlem jako žlutooranžové skvrny na křídle netopýra. Foto: Jiří Pikula

Natália Martínková z Ústavu biologie obratlovců AV ČR a Jiří Pikula z Veterinární a farmaceutické univerzity vyšetřují netopýra v podzemí na severní Moravě.

Natália Martínková z Ústavu biologie obratlovců AV ČR a Hana Bandouchová z Veterinární a farmaceutické univerzity ve složitých podmínkách výzkumu syndromu bílého nosu. Foto: Jiří Pikula

Jan Zukal z Ústavu biologie obratlovců AV ČR vypouští netopýra severního (*Eptesicus nilssonii*) po vyšetření na syndrom bílého nosu. Foto: Natália Martínková